

6

SECTOR INDUSTRIAL

RESUM

En els segments de mitjana i baixa qualitat el sector industrial segueix perdent pes en el mercat de treball de les Balears. D'altra banda, si es té en compte el nombre de treballadors del sector industrial en règim d'alta laboral a la Seguretat Social a les Illes Balears aquests varen créixer un moderat 0,6% —en concret, 188 persones—.

Amb relació a l'evolució de l'índex de preus industrials (IPRI, base 2000), es pot observar el comportament ascendent d'aquests preus tant a Espanya com a les Illes Balears, si bé l'índex espanyol se situa per sobre del balear.

Durant l'any 2005 el nombre d'empreses industrials a les Balears va caure un -1,9%, en passar de 5.525 empreses a 5.415. Tan sols quatre grups han crescut en termes del nombre d'empreses: el paper, l'edició i les arts gràfiques (1,95%); la metal·lúrgia i la fabricació de productes metàl·lics (1,05%); el material de transport (3,72%), i l'energia i l'aigua (1,75%).

En termes de la facturació de l'energia elèctrica per usos, s'observa que l'any 2005 presenta un major dinamisme que el 2004, ja que presenta una taxa de creixement del 4,5% (1,09 punts superior a l'any anterior). Quant al consum de productes petrolífers líquids, el 2005 presenta un augment del 12%.

Es pot estimar que el conjunt de les indústries relacionades més directament amb el sector de la construcció (l'extracció de minerals no metàl·lics ni energètics, la fabricació de productes minerals no metàl·lics i les indústries de la fusta —tret dels mobles—, la cistelleria i l'esperteria) varen generar 5.283 persones ocupades, és a dir, el 16,9% del total del sector industrial. Per un altre costat, les indústries de l'alimentació varen generar 5.371 ocupacions directes, la qual cosa significa el 17,2% de l'ocupació industrial i, juntament amb les indústries lligades a la construcció i a les indústries exportadores, representa una de les principals especialitzacions productives del sector industrial a les Illes Balears.

Una dada en què cal incidir és que la indústria experimenta unes fortes oscil·lacions en el grau d'utilització de la capacitat productiva, amb un interval que va del 85% al 35% per al període 1998-2005. També es pot subratllar que s'observa un canvi de tendència a la baixa en el grau d'utilització de la capacitat productiva a partir del tercer trimestre del 2003 fins al tercer trimestre del 2005.

Finalment, es pot observar que l'estadística de l'any 2005 corresponent als expedients de noves indústries que ha tramitat el Registre Industrial de la Direcció General d'Indústria presenta una menor inversió industrial, una menor potència elèctrica instal·lada i una menor generació de nous llocs de treball industrials.

6.1.

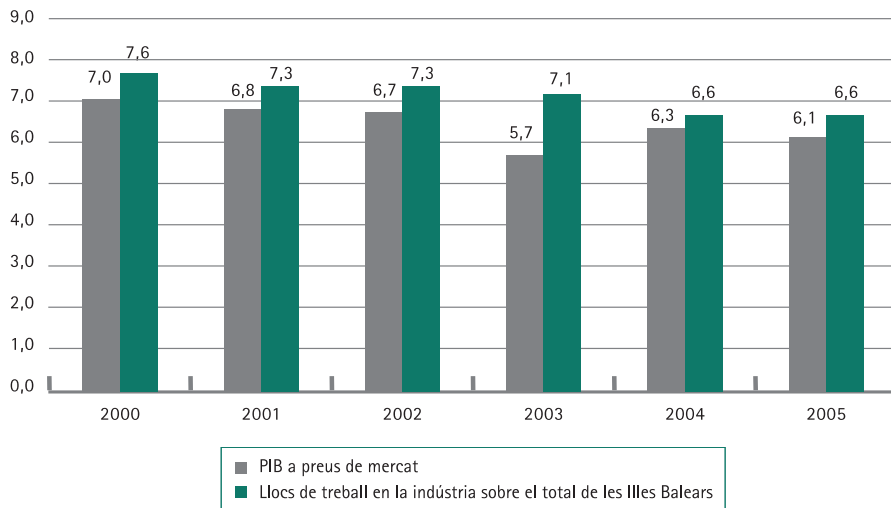
INTRODUCCIÓ

En aquest apartat s'analitza l'evolució del VAB i de l'ocupació del sector industrial i, en tot allò que és possible, aquesta informació es desglossa i s'amplia per estructures d'empresa i per les principals branques productives del sector industrial a les Illes Balears: l'energia, les branques que es relacionen amb el sector de la construcció, les branques exportadores i la branca de l'alimentació. També s'analitzen l'índex de producció industrial (IPI), l'índex de preus industrials (IPRI) i l'evolució del grau d'utilització dels equips productius i de la inversió industrial.

Durant l'any 2005 ha continuat el problema de l'encariment del cru, la qual cosa, a causa del nostre caràcter insular i del cost del transport, ha significat un llast important per al sector industrial. Un altre factor negatiu ha estat la creixent competència dels productes industrials procedents principalment dels països de l'est europeu i de l'Àsia, fet que ha provocat alguna deslocalització significativa de la producció, així com la creixent importació de productes més competitius, principalment en la indústria de la marroquineria i del calçat en els segments de qualitat mitjana i baixa.

Gràfic I-19

Percentatge de la indústria sobre el PIB a preus de mercat i llocs de treball en la indústria sobre el total de les Illes Balears (%) (2000-2005)

Font: Comptabilitat regional d'Espanya, INE i elaboració pròpia.

QUADRE I-39. OCUPACIÓ ASSALARIADA I PER COMPTA PROPRI EN LA INDÚSTRIA A LES ILLES BALEARS (2002-2005)

	Milers de persones (mitjana anual)	var. absoluta	% var. relativa
2002	32.184	271	0,85
2003	31.537	-647	-2,01
2004	30.998	-539	-1,71
2005	31.186	188	0,61

Font: INE.

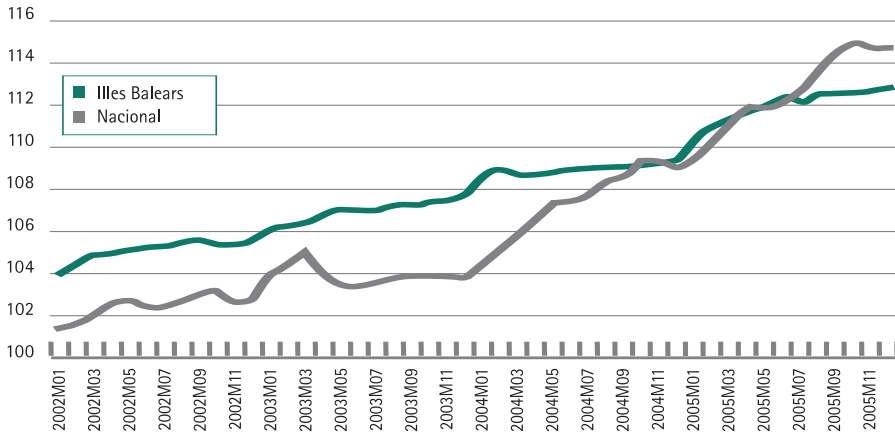
QUADRE I-40. ÍNDEX DE PRODUCCIÓ INDUSTRIAL (2000-2005) (IPI)

	I. Balears		Espanya	% var. anual (INE)	
	(DGE)	(INE)		Balears	Espanya
2000	100,0	109,7	122,8	3,6	4,0
2001	100,1	110,8	121,4	1,0	-1,1
2002*	99,6	115,5	98,9	—	—
2003	101,0	110,3	100,5	-1,2	1,6
2004	110,2	110,2	102,3	-1,0	1,4
2005	112,0	116,4	102,4	5,6	0,1

* Canvi de base de l'any 1990 a base de l'any 2000.

Font: DGE, INE, producció industrial.

Gràfic I-20
Índex de preus industrials a les Illes Balears (IPRI) (base 2000)

Font: INE.

Igualment que en les Memòries dels darrers anys presentem, en primer lloc, l'evolució de l'ocupació al sector industrial (Vegeu el gràfic I-19 i el quadre I-39)

Quant a l'índex de producció industrial (IPI), les dades es ponen consultar al quadre I-40.

Amb relació a l'evolució de l'índex de preus industrials (IPRI, base 2000), les dades es ponen consultar al gràfic I-20.

6.2. L'EVOLUCIÓ DE LES EMPRESES INDUSTRIALS

Durant l'any 2005 el nombre d'empreses industrials a les Illes Balears va descendir un -1,9%, en passar de 5.525 empreses a 5.415. Només quatre grups han crescut en termes del nombre d'empreses: el

paper, l'edició i les arts gràfiques (1,95%); la metal·lúrgia i la fabricació de productes metàl·lics (1,05%); el material de transport (3,72%), i l'energia i l'aigua (1,75%). La resta presenta taxes de creixement negatives, en què es destaquen, amb percentatges superiors al -5%, el tèxtil, el cuir i el calçat (-6,39%); la química (-8,33%); el cautxú i els materials plàstics (-7,69%), i indústries diverses (-5,31%). (Vegeu el quadre I-41.)

Si se centra l'anàlisi en termes absoluts, es destaquen, amb més empreses que l'exercici 2004, les vint-i-dues de més en el material de transport; les onze de més en el paper, l'edició i les arts gràfiques, i les vuit de més en les metal·lúrgies i la fabricació de productes no metàl·lics. A l'altre costat es troben les trenta-vuit empreses menys en el grup d'indústries manufactureres diverses; les trenta-set menys de la indústria tèxtil, la confecció, el cuir i el calçat; les trenta menys de l'alimentació, les begudes i el tabac, i les vint menys de la fusta i el cautxú.

QUADRE I-41. NOMBRE D'EMPRESSES INDUSTRIALS (2001-2005)

	2001	2002	2003	2004	2005	Dif. 04/05	(%)
Indústries extractives i del petroli	72	73	71	70	68	-2	-2,86
Alimentació, begudes i tabac	613	605	606	608	578	-30	-4,93
Indústries tèxtils, de la confecció, del cuir i del calçat	607	587	570	579	542	-37	-6,39
Fusta i suro	718	706	682	679	659	-20	-2,95
Paper, edició, arts gràfiques i reproducció en suports enregistrats	500	507	526	564	575	11	1,95
Indústria química	61	65	63	60	55	-5	-8,33
Cautxú i matèries plàstiques	39	39	39	39	36	-3	-7,69
Productes minerals no metàl·lics	331	313	298	320	309	-11	-3,44
Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics	694	713	728	763	771	8	1,05
Maquinària i equip mecànic	185	206	224	213	205	-8	-3,76
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	145	142	142	152	152	0	0,00
Material de transport	463	476	532	591	613	22	3,72
Indústries manufactureres diverses	729	723	724	716	678	-38	-5,31
Energia i aigua	170	187	187	171	174	3	1,75
Total de la indústria	5.327	5.342	5.392	5.525	5.415	-110	-1,99

Font: INE, Directori Central d'Empreses.

6.3.

L'EVOLUCIÓ DE L'OCUPACIÓ

En termes agregats, el balanç del 2005 s'ha tancat amb un augment en l'ocupació, assalariada i per compte propi, del 0,6%. Aquesta variació es conseqüència d'un doble efecte. D'una banda, l'any 2005 el nombre d'assalariats en el sector industrial va créixer 276 persones, xifra que significa un augment de l'1,1%; al contrari, el nombre d'autònoms en el sector secundari es va reduir en unes 88 per-

sones ocupades en la indústria balear. Aquesta força de treball s'ha hagut de distribuir en un nombre inferior d'empreses respecte del 2004. Es destaquen, quant als assalariats, l'augment en 139 persones en la fabricació de productes metàl·lics, les 103 dels productes alimentaris i les begudes, o les 100 de la fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics. Altrament, dels 88 autònoms menys que l'exercici 2005, 43 ho han estat en el grup de la fabricació de mobles i 30, en la fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics. (Vegeu el quadre I-42.)

**QUADRE I-42. OCUPLICIÓ ASSALARIADA I PER COMPTE PROPÍ
A LES ILLES BALEARS (MITJANA ANUAL), 2005**

	Assalariats	Autònoms	Total	% var. 04/05
10. Extracció i aglomeració d'antracita, hulla, lignit i torba	3	0	3	50,0
11. Extracció de petroli cru i gas natural; activitats dels serveis relacionats	0	1	1	0,0
14. Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	454	69	523	3,8
15. Indústries de productes alimentaris i begudes	4.721	654	5.375	2,0
17. Indústries tèxtils	290	165	455	4,6
18. Indústries de la confecció i de la pel·leteria	472	219	691	-4,7
19. Preparació, adobament i acabament del cuir; fabricació d'articles de marroquineria i viatge, articles de basteria, talabarderia i sabateria	2.023	271	2.294	-7,43
20. Indústries de la fusta i del suro, llevat de mobles, cistelleria i esparteria	1.103	940	2.043	-1,87
21. Indústries del paper	185	15	200	-5,7
22. Edició, arts gràfiques i reproducció de suports enregistrats	2.011	454	2.465	3,5
23. Coqueries, refinació de petroli i tractament de combustibles nuclears	0	1	1	0,00
24. Indústries químiques	507	60	567	0,2
25. Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	117	14	131	15,9
26. Fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics	2.288	429	2.717	2,6
27. Metal·lúrgia	110	22	132	-0,8
28. Fabricació de productes metàl·lics, llevat de maquinària i equips	2.663	727	3.390	5,84
29. Indústries de la construcció de maquinària i equips mecànics	526	150	676	-12,1
30. Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	38	8	46	12,2
31. Fabricació de maquinària i materials elèctrics	470	263	733	-3,0
32. Fabricació de materials electrònics; fabricació d'equips i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	9	6	15	-6,25
33. Fabricació d'equips i instruments medicoquirúrgics, de precisió, òptica i rellotgeria	162	96	258	1,18
34. Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	15	17	32	6,7
35. Fabricació d'altres materials de transport	1.529	656	2.185	1,8
36. Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	2.370	727	3.097	-4,1
37. Reciclatge	63	6	69	46,8
40. Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	1.204	10	1.214	3,50
41. Captació, depuració i distribució d'aigua	1.828	49	1.877	5,2
Total dels grups de la CNAE-93	25.161	6.029	31.190	0,6

Font: INE (Institut Nacional d'Estadística), DIRCE.

6.4.

L'EVOLUCIÓ DE LES BRANQUES INDUSTRIALS

Un element important que s'ha de tenir en compte a l'hora d'examinar les branques industrials és si són indústries no manufactureres o bé indústries manufactureres. En el primer cas la demanda que tenen acostuma a dependre del creixement del PIB regional, ja que són branques que subministren infraestructures bàsiques, com ara l'energia. En canvi, les branques manufactureres poden respondre a diferents demandes del mercat i s'ajusten molt més ràpidament als canvis conjunturals.

Altament, en el cas de les Illes Balears convé considerar que l'activitat dels establiments industrials manufacturers se centra principalment en la demanda interior, en particular la de consum, ja que la demanda d'inversió n'afecta un percentatge menor. També s'ha de tenir en compte la demanda exterior de béns manufacturers per la via de l'anàlisi de les exportacions industrials, les quals es poden consultar en l'apartat 4.2.2.2. En general, l'obertura del sector industrial regional és relativament baixa. La insularitat i la fragmentació territorial entre les illes poden comportar, en alguns casos, una protecció per a determinades activitats que atenen la demanda local, com una rèmor per a d'altres, que atenen la demanda exterior.

A continuació, s'estudien per separat les branques del sector industrial segons el criteri anterior. D'aquesta manera, es

comença analitzant la branca no manufacturera principal, que és el cas de l'energia, i posteriorment s'analitza el comportament de les branques manufactureres principals: les indústries relacionades amb el sector de la construcció, les indústries exportadores i les indústries de l'alimentació.

6.4.1. L'ENERGIA

En termes de facturació de l'energia elèctrica per usos s'observa que l'any 2005 presenta un major dinamisme que el 2004, ja que presenta una taxa de creixement del 4,5% (1,09 punts superior a l'any anterior). Aquest major creixement se sustenta substancialment en l'ús domèstic, amb un creixement de la facturació del 6,7%. En la resta de baixa tensió i en l'alta tensió s'observen creixements positius del 2,2% i del 4,5%, respectivament. (Vegeu el quadre I-43.)

En l'anàlisi per illes, Mallorca creix 0,12 punts per sobre de la mitja regional i es mereix destacar el bon comportament de la facturació de l'ús domèstic (6,7%) i de l'alta tensió (5,7%). Menorca creix -1,44 punts per sota de la mitjana regional i presenta un creixement en l'ús domèstic del 3,5%, tres punts bàsics per sota de la dada que va obtenir en l'exercici passat. Les Pitiüses creixen 0,27 punts per sobre de la mitja regional i presenten un destacat creixement en la facturació de l'ús domèstic (9,4%), però un discret augment de l'1,25% en la facturació en l'alta tensió, que va créixer un 10,2% durant el 2004.

QUADRE I-43. ESTRUCTURA DE LA FACTURACIÓ PER USOS, ENERGIA ELÈCTRICA (MW/H)

	Usos domèstics		Resta de baixa tensió		Alta tensió		Total	
	valor	% var.	valor	% var.	valor	% var.	valor	% var.
I. Balears								
2001	1.429.276	7,05	1.730.509	5,83	1.013.667	10,88	4.173.449	7,44
2002	1.589.261	11,19	1.725.704	-0,28	1.021.397	0,76	4.337.499	3,93
2003	1.744.417	9,76	1.878.996	8,88	1.126.427	10,28	4.749.840	9,51
2004	1.861.333	6,70	1.895.328	0,87	1.152.701	2,33	4.909.362	3,36
2005	1.985.993	6,70	1.937.049	2,20	1.204.616	4,50	5.127.659	4,45
Mallorca								
2001	1.101.378	7,30	1.311.528	5,26	879.459	10,53	3.292.465	7,31
2002	1.226.116	11,33	1.305.868	-0,43	877.130	-0,26	3.409.106	3,54
2003	1.344.089	9,62	1.418.196	8,60	955.198	8,90	3.717.483	9,05
2004	1.432.762	6,60	1.432.194	0,99	970.587	1,61	3.835.543	3,18
2005	1.528.399	6,68	1.461.501	2,05	1.020.809	5,17	4.010.709	4,57
Menorca								
2001	150.207	7,49	178.954	10,00	49.451	9,38	378.613	8,91
2002	161.263	7,36	176.027	-1,64	53.934	9,07	391.224	3,33
2003	179.556	11,34	192.187	9,18	59.905	11,07	431.648	10,33
2004	190.865	6,30	193.429	0,65	59.391	-0,86	443.685	2,79
2005	197.552	3,50	199.939	3,37	59.552	0,27	457.043	3,01
Pitiüses								
2001	177.692	5,15	239.923	5,89	84.756	15,67	502.369	7,15
2002	201.883	13,61	243.818	1,62	90.329	6,58	536.031	6,70
2003	220.772	9,36	268.613	10,17	111.324	23,24	600.709	12,07
2004	237.706	7,67	269.705	0,41	122.723	10,24	630.134	4,90
2005	260.042	9,40	275.609	2,19	124.256	1,25	659.907	4,72

Fonts: GESA i elaboració pròpia

Si s'analitza la facturació d'energia elèctrica per sectors econòmics, es pot observar, llevat del sector serveis, que la resta de sectors presenten un menor dinamisme que l'exercici anterior. Així, la facturació de l'energia elèctrica en el sector primari va créixer l'any 2005 un 2,4%, una taxa tres vegades inferior a la de l'any passat. La indústria disminueix la facturació elèctrica, que cau un -4,5%, després d'haver minvat un -1,5% el 2004. La construcció presenta una lleugera disminució en la facturació del -0,2%, mentre que l'any passat va augmentar un 11,6%. Per acabar, el sector serveis manté una taxa de creixement entorn del

3,4% (0,1 punts sobre de l'any anterior). (Vegeu el quadre I-44.)

Quant al consum de productes petrolífers líquids, el 2005 ha estat un exercici en què el mal comportament del preu del cru s'ha mantingut i, sense deixar de costat que una de les principals causes ha estat la guerra de l'Iraq i també altres conflictes geopolítics relacionats amb el cru, tampoc no s'ha d'oblidar que el constant augment de la demanda i la insularitat han afavorit àmpliament que s'hagin apujat els preus. Això no necessàriament ha afectat el creixement de la demanda, que presenta un augment del 12%. (Vegeu el quadre I-45.)

QUADRE I-44. FACTURACIÓ D'ENERGIA ELÈCTRICA A LES ILLES BALEARS PER SECTORS ECONÒMICS (MW/H) (2000-2005)

	Total		Agricultura		Indústria		Construcció	
		% var.		% var.		% var.		% var.
2000	3.966.960	6,1	70.361	5,4	273.081	-2,1	42.498	31,4
2001	4.258.991	7,4	70.283	-0,1	282.580	3,5	47.907	12,7
2002	4.422.353	3,8	68.345	-2,8	284.155	0,6	59.032	23,2
2003	4.824.370	9,1	72.666	6,3	293.758	3,4	56.005	-5,1
2004	5.041.770	4,5	78.703	8,3	289.327	-1,5	62.525	11,6
2005	5.128.215	1,7	80.568	2,4	159.271	-45,0	62.397	-0,2

	Serveis		Enllumenat		Usos domèstics		Revenedor	
		% var.		% var.		% var.		% var.
2000	2.127.642	6,9	82.369	2,2	1.335.185	5,7	35.824	6,5
2001	2.306.308	8,4	85.542	3,9	1.429.274	7,0	37.097	3,6
2002	2.294.459	-0,5	84.854	-0,8	1.590.260	11,3	41.248	11,2
2003	2.530.047	10,3	82.743	-2,5	1.744.421	9,7	44.730	8,4
2004	2.613.218	3,3	89.036	7,6	1.861.333	6,7	47.628	6,5
2005	2.701.274	3,4	88.180	-1,0	1.985.934	6,7	50.591	6,2

Nota: La indústria inclou els subsectors industrials i el consum a centrals elèctriques. Per canvi de la CNAE emprada per GESA, el sector industrial a partir de mitjana any 1998 deixa de comptabilitzar certs subsectors.

Font: GESA i elaboració pròpia.

QUADRE I-45. CONSUM DE PRODUCTES PETROLIERS LÍQUIDS PER ILLES (2004-2005)

Illes Balears	2004	2005	% variació
Mallorca	1.552.636	1.750.462	12,74
Menorca	135.199	141.828	4,90
Pitiüses	189.848	207.281	9,18
Total	1.877.682	2.099.571	11,82

Font: CLH i elaboració pròpia.

6.4.2. LES INDÚSTRIES RELACIONADES AMB EL SECTOR DE LA CONSTRUCCIÓ

Es pot considerar que el conjunt de les indústries relacionades més directament amb el sector de la construcció (l'extracció de minerals no metàl·lics ni energètics, la fabricació de productes minerals no metàl·lics i les indústries de la fusta —tret dels mobles—, la cistelleria i l'esperteria) varen generar 5.283 persones ocupades, és a dir, el 16,9% del total del sector industrial.

La indústria del ciment és l'activitat principal de les indústries relacionades amb el sector de la construcció. L'evolució d'aquesta indústria es presenta en l'apartat 7.2.1, ja que la producció i el consum de ciment s'utilitzen com un dels principals indicadors d'activitat del sector de la construcció. (Vegeu l'apartat 7.)

Quant a la resta de branques industrials extractives que es relacionen amb el sector de la construcció, a les Illes Balears durant l'any 2005 hi havia registrades 122 pedreres, mentre que el 2004 n'eren 124. A Mallorca es comptabilitzaren vuit pedreres menys, però n'hi ha sis més a Menorca. (Vegeu el quadre I-46.)

En termes agregats, durant el 2005 es varen extreure a les Balears un total de 3.400 milers de metres cúbics de minerals no metàl·lics, 2.521 dels quals es varen extreure a Mallorca, 402 a Menorca i 477 a Eivissa. (Vegeu el quadre I-47.)

Si s'analitza el creixement, l'extracció de minerals no metàl·lics ha augmentat en 347 milers de metres cúbics durant el 2005, xifra que representa un increment

QUADRE I-46. EXTRACCIÓ DE MINERALS NO METÀL·LICS: ILLES BALEARS (2005)

	Arena	Argiles	Calcàries	Maresos	Margues	Silicat	Sal	Guix	Total
	(Nombre de pedreres)								
Mallorca	3	6	41	28	2	1	2	2	85
Menorca	6	—	11	8	—	—	—	—	25
Eivissa i Formentera	—	1	9	—	—	—	2	—	12
Total	9	7	61	36	2	1	4	2	122

Font: Direcció General d'Indústria.

QUADRE I-47. EXTRACCIÓ DE MINERALS NO METÀL·LICS: ILLES BALEARS (2005)

	Arena	Argiles	Calcàries	Maresos	Margues	Silicat	Sal*	Guix	Total
	(Nombre de pedreres)								
Mallorca	5,18	43,01	1.892,29	164,85	371,77	1,44	13,50	29,51	2.521,55
Menorca	59,00	—	335,46	7,25	—	—	—	—	401,71
Eivissa i Formentera	3,00	27,00	398,77	—	—	—	48,00	—	476,77
Total	67,18	70,01	2.626,52	172,10	371,77	1,44	61,50	29,51	3.400,03

* La diferència entre la suma de la producció per illes i el total és deguda que no es desagrega per illes la producció de sal.

Font: Direcció General d'Indústria.

de l'11,36%. Per illes, Mallorca va augmentar gairebé un 10% l'extracció; Menorca, un 4%, i es destaca l'important augment d'Eivissa, que, amb un creixement del 28,7%, va extreure 106 milers de metres cúbics més que el 2004. (Veure el quadre I-48.)

6.4.3. EL COMERÇ EXTERIOR I LA INDÚSTRIA EXPORTADORA

Tal com ja s'ha exposat en l'apartat 4.1, l'anàlisi del comerç exterior de productes manufacturats es pot consultar en l'apartat 4.2.2.2 («El comerç exterior per duanes»).

6.4.4. LES INDÚSTRIES RELACIONADES AMB LA DEMANDA INTERIOR DE CONSUM

Ens referim en aquest cas a les indústries de l'alimentació, que en conjunt varen generar 5.371 ocupacions directes, la qual cosa significa el 17,2% de l'ocupació industrial i, juntament amb les indústries lligades a la construcció i les indústries exportadores, representa una de les principals especialitzacions productives del sector industrial a les Illes Balears.

El nombre d'empreses que es dediquen al subsector alimentari s'ha reduït durant el 2005 respecte de l'exercici passat en trenta empreses, fins a les 577 existents.

QUADRE I-48. EXTRACCIÓ DE MINERALS NO METÀL·LICS. ILLES BALEARS (1998-2005)

	Mallorca		Menorca		Eivissa i Formentera		Illes Balears	
	milers de m ³	Dif.	milers de m ³	Dif.	milers de m ³	Dif.	milers de m ³	Dif.
1998	2.629,19	—	226,51	—	248,88	—	3.104,58	—
1999	3.057,63	428,44	232,91	6,40	227,40	-21,48	3.517,94	413,36
2000	3.228,69	171,06	258,24	25,33	240,78	13,38	3.727,71	209,77
2001	2.083,37	-1.145,32	276,12	17,88	505,27	264,49	2.864,76	-862,95
2002	2.096,59	13,22	354,54	78,42	437,65	-67,62	2.888,78	24,02
2003	2.328,50	231,91	413,00	58,46	488,50	50,85	3.290,00	401,22
2004	2.296,89	-31,61	385,87	-27,13	370,46	-118,04	3.104,53	-185,47
2005	2.521,55	224,66	401,71	15,84	476,76	106,3	3.400,02	346,8

Font: Direcció General d'Indústria.

Paral·lelament, el que s'ha donat és un lleuger creixement d'efectius de l'1,9%. En total, s'ha produït un creixement de 99 llocs de treball, distribuïts en una pujada de 103 treballadors assalariats i una reducció de 4 treballadors autònoms. El 83% de les empreses del subsector tenen menys de deu treballadors i el grup més nombrós és el que agrupa les empreses amb una plantilla entre una i nou persones assalariades, que agrupen prop del 60% del total. (Vegeu el quadre I-49.)

El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació recull les dades de l'enquesta industrial anual d'empreses referides a l'any 2003 de l'INE i les desglossa per comunitats autònomes. Quant a la indústria alimentària a les Illes Balears, s'observa que les vendes netes en productes han estat de 569 milions d'euros, la qual cosa representa el 0,85% del total de vendes netes d'Espanya. Aquest percentatge és 0,15 punts per sobre del que representa la participació de la

indústria balear en el conjunt espanyol, la qual cosa ja denota una major especialització relativa de les Illes en la producció agroalimentària. Quant al valor afegit, amb 167 milions d'euros, les Illes Balears se situen, d'entre la resta de comunitats autònomes, en el darrer lloc, amb una participació de l'1,03%, percentatge que se situa per sota de la seva participació laboral, que és de l'1,38% i que denota una menor productivitat relativa en relació amb la mitjana espanyola: aquesta mitjana, amb un valor de 33.010 euros per ocupat, ocupa el 75% del valor de la indústria agroalimentària espanyola. (Vegeu el quadre I-50.)

D'altra banda, respecte de l'import net de la xifra de negocis que ha observat durant el darrer quinquenni (2000-2004) l'enquesta industrial de les empreses (EIE) de l'INE (darrera sèrie disponible),⁵² es pot veure que, després d'un increment percentual del 7,29% l'any 2001, es va produir una baixada d'aquesta xifra del -6,81% l'any 2002

QUADRE I-49. ACTIVITAT AGROINDUSTRIAL A LES ILLES BALEARS (2004-2005)

	2004			2005			Diferència	%
Nombre d'empreses industrials	607			577			-30	-0,05
Ocupació assalariada i per compte propi *	Assalariats	Autònoms	Total	Assalariats	Autònoms	Total		
	4.618	654	5.272	4.721	650	5.371	99	1,9%
Distribució per estrats d'assalariats	Sense assalariats	1 a 9 assalariats	De 10 a 49 assalariats	De 50 a 99 assalariats	De 100 a 199 assalariats	De 200 a 499 assalariats	Més de 500 assalariats	Total
	147	332	89	8	1	0	0	577

Fonts: INE i Tresoreria de la Seguretat Social.

52. Les dades definitives de l'EIE són del 22 de novembre de 2005. Per a l'Estat desglossa la informació en més de cent branques d'activitat. Les principals branques de la indústria agroalimentària per xifres de negocis són la indústria de la carn, l'elaboració de begudes alcohòliques, la indústria làctia i la indústria de productes per a l'alimentació d'animals. A escala regional només treballa amb l'agrupació de dos dígit, que és l'àmbit relatiu a la indústria de l'alimentació, les begudes i el tabac.

**QUADRE I-50. LA INDÚSTRIA AGROALIMENTÀRIA I L'ALIMENTACIÓ. PRINCIPALS INDICADORS DE LA INDÚSTRIA ALIMENTÀRIA
SEGONS COMUNITATS AUTÒNOMES (2003)**

	Vendes netes del producte (milions d'euros)	Despeses en matèries primeres (milions d'euros)	Peones ocupades Nombre	Despeses de personal (milions d'euros)	Inversions en actius materiais (milions d'euros)	Valor afegit (milions d'euros)
Andalusia	9.841,63	5.969,79	52.047,00	1.117,88	314,98	2.159,59
Aragó	2.376,24	1.532,76	11.975,00	267,96	115,07	507,26
Astúries	1.464,43	712,49	7.744,00	192,52	49,02	387,69
Illes Balears	569,06	285,63	5.065,00	114,98	38,12	167,20
Illes Canàries	1.277,95	541,64	12.008,00	276,11	69,27	475,63
Cantàbria	835,74	435,67	5.688,00	125,84	36,69	210,03
Castella i Lleó	6.152,28	3.586,79	33.634,00	783,10	421,51	1.519,99
Castella-la Manxa	4.556,60	2.623,16	20.891,00	525,44	294,61	1.162,83
Catalunya	14.807,85	8.380,95	74.698,00	2.058,17	724,78	3.544,33
Comunitat Valenciana	5.322,41	2.944,75	31.437,00	683,97	261,91	1.306,59
Extremadura	1.350,32	829,48	9.285,00	162,25	117,89	308,41
Galícia	4.899,71	2.901,56	27.061,00	508,84	207,18	912,67
Madrid	4.290,35	2.155,47	23.693,00	667,49	182,72	1.166,64
Múrcia	3.335,63	1.762,07	19.742,00	406,51	151,52	716,43
Navarra	2.027,99	1.150,71	11.031,00	262,15	134,07	475,21
País Basc	2.682,82	1.356,82	15.094,00	405,19	165,88	760,99
La Rioja	1.450,57	717,37	6.554,00	160,68	79,11	409,86
Total de la indústria alimentària	67.241,58	37.887,11	367.648,00	8.719,07	3.364,33	16.191,33

Font: Elaboració MAPA, a partir de les dades de l'enquesta industrial anual d'Empreses 2003 de l'INE.

(de manera que s'arriba gairebé al mateix import que es registrà l'any 2000), mentre que es torna a recuperar un 0,87% el 2003 i, finalment, l'any 2004 es dona de nou una disminució del -9,6% respecte de l'any anterior, amb registres inferiors a l'any 2000. (Vegeu el quadre I-51.)

6.5.

EL GRAU D'UTILITZACIÓ DE LA CAPACITAT PRODUCTIVA I LA INVERSIÓ

El gràfic I-21 mostra l'evolució de la utilització de la capacitat industrial de les

Illes Balears. Aquesta sèrie recull la diferència entre els percentatges que consideren que la capacitat productiva instal·lada és excessiva i els que la consideren insuficient, pel que fa tant a la sèrie original com a la tendència i a la taxa interanual centrada sobre la tendència. Una dada en què cal incidir és que la indústria experimenta unes fortes oscil·lacions en el grau d'utilització de la capacitat productiva, amb un interval que va del 85% al 35% per al període 1998-2005. També es pot subratllar que s'observa un canvi de tendència a la baixa en el grau d'utilització de la capacitat productiva a partir del tercer trimestre del 2003 fins al tercer trimestre del 2005. (Vegeu el gràfic I-21.)

QUADRE I-51. ENQUESTA INDUSTRIAL DE LES EMPRESES (EIE). ILLES BALEARS (1993-2003). AGRUPACIÓ 2. CNAE: 15 I 16. ALIMENTACIÓ, BEGUDES I TABAC. PRINCIPALS VARIABLES ECONÒMIQUES PER COMUNITATS AUTÒNOMES I AGRUPACIONS D'ACTIVITAT.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Import net de la xifra de negocis	449.653	501.424	560.840	556.583	577.954	610.359
Total d'ingresos d'explotació	461.866	512.983	567.218	562.678	587.497	625.523
Variació d'existències de productes	1.339	3.489	968	2.333	2.178	1.455
Consums i treballs realitzats per altres empreses	267.492	306.273	355.474	322.452	358.339	392.724
Despeses de personal	84.743	85.511	93.881	97.486	95.696	97.066
Total despeses d'explotació	428.297	481.298	544.509	527.166	557.939	590.698
	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Import net de la xifra de negocis	623.033	675.955	725.222	675.753	681.666	616.079
Total d'ingresos d'explotació	633.702	686.499	740.073	685.265	691.692	624.819
Variació d'existències de productes	-2.577	-329	2.749	1.781	-207	578
Consums i treballs realitzats per altres empreses	363.830	411.385	461.290	405.914	397.117	353.289
Despeses de personal	102.532	95.030	109.849	116.417	114.982	108.744
Total de despeses d'explotació	574.561	625.675	710.308	665.405	663.842	604.814

* milers d'euros.

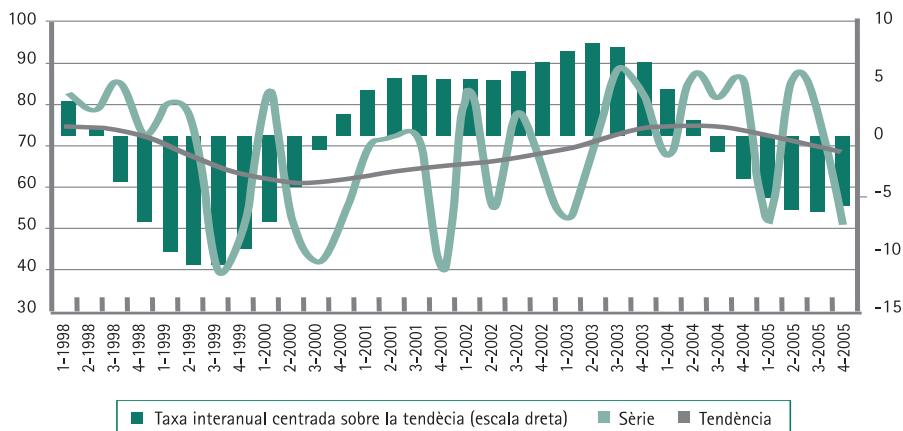
Copyright INE 2005.

Font: Institut Nacional d'Estadística.

Finalment, es pot observar que l'estadística de l'any 2005 corresponent als expedients de noves indústries que ha tramitat el Registre Industrial de la Direcció General

d'Indústria presenta una menor inversió industrial, una menor potència elèctrica instal·lada i una menor generació de nous llocs de treball industrials. (Vegeu el quadre I-52.)

Gràfic I-21
Evolució de la capacitat industrial balear

Font: Ministeri de Ciència i Tecnologia. Enquesta d'opinions empresarials. Direcció General d'Economia i elaboració pròpia.

QUADRE I-52. INVERSIÓ, LLOCS DE TREBALL I POTÈNCIA ELÈCTRICA DE LES NOVES INDÚSTRIES I PER ILLES (2002-2005)

2005	Total de la inversió (en euros)	Potència elèctrica (en kW)	Personal
Mallorca	70.410.900	76.435	3.946
Menorca	1.202.698	524	151
Eivissa	3.494.243	7.169	121
Formentera	84.192	45	10
Total 2005	75.192.033	84.173	4.228
Total 2004	205.709.357	289.713	8.890
Total 2003	87.413.402	221.814	4.322
Total 2002	1.515.792.210	290.735	7.113

Font: Direcció General d'Indústria.